

Algemene vragen over de Wmo 2015

Voor wie is de Wmo 2015 bedoeld?

De Wmo 2015 is er voor mensen die hulp nodig hebben om thuis te kunnen blijven wonen. Dat heet ook wel hulp bij het zelfredzaam zijn. Die hulp is nodig omdat het alleen of met hulp van de omgeving niet (meer) lukt. De Wmo 2015 is er ook voor mensen die hulp nodig hebben om mee te doen aan de samenleving. Dat heet ook wel hulp bij participatie. Ook deze hulp is nodig omdat het alleen of met hulp van de omgeving niet lukt.

Wanneer kan ik gebruikmaken van de Wmo 2015?

U kunt gebruikmaken van de Wmo 2015 als u niet (meer) kunt meedoen aan de samenleving. Of als u niet (meer) zonder hulp thuis kunt blijven wonen.

Welke vormen van hulp regelt de Wmo 2015?

De ondersteuning in het huishouden was al onderdeel van de Wmo. In 2015 wordt de Wmo uitgebreid. Dan krijgen gemeenten meer verantwoordelijkheden. Gemeenten moeten bijvoorbeeld zorgen dat u zo lang mogelijk thuis kunt blijven wonen. En dat u andere mensen kunt blijven ontmoeten. De gemeente bekijkt samen met u welke hulp u precies nodig heeft. Uw gemeente kan u een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening aanbieden. Ook kan uw gemeente een persoonsgebonden budget (pgb) geven. Een algemene voorziening is er voor alle burgers. Voorbeelden zijn een koffieochtend in het buurthuis, de boodschappenbus of de maaltijdservice. Of vervoer voor alle burgers van 75 jaar en ouder. Een maatwerkvoorziening is afgestemd op één persoon. Voorbeelden zijn een scootmobiel of begeleiding bij de administratie.

Welke criteria gelden voor ondersteuning uit de Wmo 2015?

U kunt niet (meer) meedoen aan de samenleving. Of u kunt niet (meer) zonder hulp thuis blijven wonen. Dan kunt u gebruikmaken van de Wmo 2015. Gemeenten voeren de Wmo 2015 uit. De gemeente bekijkt samen met u en uw omgeving welke hulp nodig is. Eerst kijkt de gemeente wat u zelf nog kan. Dan kijkt de gemeente hoe uw omgeving u kan helpen. Is deze hulp niet genoeg? Dan kan de gemeente u hulp bieden. Dat heet een voorziening. Er zijn algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. Hiervoor kan de gemeente een eigen bijdrage vragen. Een algemene voorziening is er voor alle burgers. Voorbeelden zijn een koffieochtend in het buurthuis, de boodschappenbus of de maaltijdservice. Een maatwerkvoorziening is afgestemd op één persoon. Voorbeelden zijn een scootmobiel, een aangepaste rolstoel of begeleiding bij de administratie.

Hoe gaat de uitvoering van de Wmo 2015?

Gemeenten voeren de Wmo 2015 uit. Elke gemeente moet beschrijven hoe ze de Wmo 2015 uitvoert. Dat staat in een beleidsplan en een verordening. Elke gemeente schrijft een eigen plan. Want elke gemeente voert de Wmo 2015 op een eigen manier uit. Zo kunnen gemeenten maatwerk leveren. En krijgt u de hulp die u nodig heeft.

Wat zijn de belangrijkste veranderingen vanaf 1 januari 2015?

De belangrijkste verandering is dat de huidige AWBZ verdwijnt. Voor ondersteuning, begeleiding en dagbesteding die nu nog onder de AWBZ vallen, moet u vanaf 2015 bij de gemeente zijn. Dit betekent niet dat op 1 januari 2015 alles anders wordt. 2015 is een overgangsjaar. Krijgt u nu begeleiding of dagbesteding? En is uw indicatiebesluit in 2015 nog geldig? Dan gaat uw begeleiding of dagbesteding gewoon door. Uiterlijk tot 31 december 2015. Uw gemeente neemt eind 2014 of in de loop van 2015 contact met u op. En bekijkt samen met u of u hulp van de gemeente nodig heeft. En als dat zo is, hoe die hulp er na 2015 uit gaat zien. Of eerder, wanneer uw indicatie eerder afloopt.

Waar kan ik meer informatie vinden over de veranderingen?

Meer informatie over de invoering van de Wmo 2015 vindt u op Rijksoverheid.nl. Wilt u weten hoe uw gemeente de Wmo 2015 uitvoert? Neem dan contact op met uw gemeente.

Uitvoering Wmo 2015 door gemeenten

Wat zijn belangrijke data?

1 oktober 2014: gemeenten moeten afspraken met zorgaanbieders hebben gemaakt.

1 november 2014: het beleidsplan van gemeenten moet klaar zijn.

1 januari 2015: gemeenten zijn verantwoordelijk voor de hulp aan mensen thuis.

Bij wie kan ik terecht als ik zorg of maatschappelijke ondersteuning nodig heb?

Voor maatschappelijke ondersteuning kunt u terecht bij uw gemeente. Voor zorg kunt u vanaf 2015 bij uw zorgverzekeraar terecht. Het gaat dan om zorg die samenhangt met geneeskundige zorg of een hoog risico daarop.

Maatschappelijke ondersteuning is hulp gericht op zelfredzaamheid of participatie. Dat kan bijvoorbeeld hulp bij het huishouden, begeleiding of dagbesteding zijn. Zorg is verpleging of verzorging thuis.

Gaan alle gemeenten het anders doen?

De Wmo 2015 geeft gemeenten veel vrijheid. Ze kunnen voor een groot deel zelf bepalen hoe ze de hulp gaan regelen. Zo kunnen ze precies de hulp regelen die mensen ook echt nodig hebben. De gemeente moet zich wel houden aan de wet. Daarin staat waar burgers recht op hebben. Elke gemeente beschrijft hoe ze de Wmo 2015 uitvoert. Dat staat in een beleidsplan en een verordening.

Hoe bereiden gemeenten zich voor op de nieuwe taken uit de nieuwe Wmo 2015?

Gemeenten bereiden zich goed voor. En ze krijgen begeleiding en advies. Bijvoorbeeld een stappenplan. Tot eind 2013 waren gemeenten vooral aan het 'verkennen'. Ze zochten antwoord op vragen als: Wie is de cliënt? Wat is het aanbod? Wie zijn de aanbieders? En wat betekent het wetsvoorstel Wmo 2015? Ook werkten ze aan een gemeentelijke visie. Hierin staat bijvoorbeeld of er een wijkteam komt. En of er één beleid is voor de jeugd, de Participatiewet en de Wmo 2015. Ook staat in de visie wat straks de rol van burgers en informele zorg is. En welke vernieuwingen de gemeente wil doorvoeren.

Nu zijn gemeenten bezig met het 'inrichten'. Ze bedenken bijvoorbeeld hoe ze in 2015 begeleiding en dagbesteding van zorgaanbieders gaan inkopen. Ook maken ze afspraken met de zorgverzekeraars over samenwerking. Nu de wet gepubliceerd is, krijgen gemeenten gegevens van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) en de zorgkantoren. Dit zijn gegevens op cliëntniveau. Op basis hiervan kunnen gemeenten met cliënten in gesprek. Samen richten ze dan passende hulp in.

Hoe bepaalt een gemeente welke ondersteuning iemand nodig heeft?

Burgers kunnen straks aankloppen bij de gemeente. De gemeente onderzoekt dan welke hulp nodig is. Dit onderzoek is meestal een gesprek. Een medewerker van de gemeente vraagt aan de cliënt wat nodig is. En ook hoe familie en vrienden kunnen helpen. Ook kijkt de medewerker of er hulp uit andere wetten mogelijk is. Bijvoorbeeld uit de Participatiewet of de Jeugdwet. En of de cliënt geholpen kan worden met een algemene voorziening. Voorbeelden van een algemene voorziening zijn een koffieochtend in het buurthuis en de boodschappenbus of de maaltijdservice. Algemene voorzieningen zijn toegankelijk voor iedereen. Daarnaast kijkt de medewerker of de cliënt een eigen bijdrage moet betalen. Elke gemeente bepaalt zelf wat de voorwaarden zijn voor het betalen van een eigen bijdrage. Dit doet de gemeente binnen de regels van de wet. De gemeente maakt van het onderzoek een verslag. De gemeente stuurt dit verslag ook naar de cliënt. Blijkt uit het onderzoek dat de cliënt een maatwerkvoorziening kan krijgen? Dan kan de cliënt een aanvraag voor een maatwerkvoorziening doen bij de gemeente. Een maatwerkvoorziening is een individuele voorziening. Dat betekent dat de hulp is afgestemd op de cliënt. Voorbeelden zijn een scootmobiel of hulp bij de administratie. De gemeente moet vervolgens binnen twee weken zeggen of het doorgaat. Dit heet een beschikking.

Wat kan een sociaal wijkteam voor mij doen?

Dit verschilt per gemeente. Er zijn gemeenten die geen sociale wijkteams hebben. In sommige gemeenten is het wijkteam een soort loket. Voor hulp kunt u aankloppen bij het wijkteam. Het wijkteam kijkt dan wat u nodig heeft. En of u het zelf kunt oplossen. Of met hulp van vrienden en familie. Lukt dat niet? Dan kijkt het wijkteam of u hulp kunt krijgen uit de Wmo, de Jeugdwet of de Participatiewet. In andere gemeenten zorgt het wijkteam alleen voor de eerste hulp. Dingen die gemakkelijk zijn op te lossen. Heeft u meer hulp nodig? Dan kan het wijkteam u doorverwijzen. Bijvoorbeeld naar hulp bij de administratie of naar het maatschappelijke werk.

Wat is 'gebruikelijke hulp'?

Gebruikelijke hulp is de hulp die mensen elkaar normaal gesproken geven. Omdat ze een gezin vormen of samenleven. Voorbeelden van gebruikelijke hulp zijn: helpen met eten koken, afwassen, stofzuigen en de kinderen aankleden en naar school brengen. Als een van de ouders ziek is, nemen gezinsleden deze taken vaak over. De wet schrijft niet precies voor wat gebruikelijke hulp is.

Kan ik nog wel hulp bij het huishouden aanvragen?

Als u deze hulp aanvraagt, onderzoekt de gemeente eerst de gebruikelijk hulp. De gemeente kijkt wat uw partner en/of kinderen kunnen doen in het huishouden. De professionele hulp bij het huishouden is bedoeld als aanvulling daarop. U krijgt hulp bij het huishouden alleen als uit het onderzoek blijkt dat u de hulp echt nodig heeft. Om thuis te kunnen blijven wonen (zelfredzaamheid) of om mee te doen aan de samenleving (participatie).

Eigen bijdrage

Kan de gemeente een eigen bijdrage vragen?

Ja, dat kan. Voor de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen zijn er landelijke regels. Een maatwerkvoorziening is hulp die is afgestemd op de persoonlijke situatie van een cliënt. Binnen de landelijk regels kan de gemeente zelf bepalen of een eigen bijdrage betaalt moet worden en hoe hoog deze is. De eigen bijdrage is afhankelijk van het inkomen en het vermogen van de cliënt en zijn of haar partner. Mensen die meer verdienen of meer eigen vermogen hebben, betalen een hogere eigen bijdrage. In de gemeentelijke verordening staat of en hoe de gemeente de eigen bijdrage vaststelt. Voor algemene voorzieningen kan de gemeente ook een eigen bijdrage vragen. Hiervoor zijn geen landelijke regels.

Wie bepaalt de hoogte van de eigen bijdrage?

De gemeente bepaalt hoe hoog de eigen bijdrage is. Hiervoor gebruikt de gemeente de wettelijke regels. Het CAK int de eigen bijdrage.

Overgangsregeling

Komt er een overgangsregeling?

Ja. Er komt een overgangsregeling voor mensen met een geldige AWBZ-indicatie. Een indicatie is een brief van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) waarin staat waarop u recht heeft. Geldig betekent dat u in 2015 ook nog recht heeft op hulp. Er zijn indicaties voor begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en voor beschermd wonen (ZZP-ggz-C).

Wat is de overgangsregeling voor mensen met een indicatie voor begeleiding, dagbesteding of kortdurend verblijf?

Mensen met een geldige indicatie krijgen heel 2015 nog hulp. Behalve wanneer hun indicatie voor 31 december 2015 afloopt. Dan geldt de overgangsregeling tot de einddatum van de indicatie. De gemeente gaat in 2015 bekijken hoe de hulp daarna geregeld wordt. Dat doet de gemeente samen met u.

Let op, uw indicatie blijft in 2015 geldig. Dit betekent niet dat u altijd uw eigen zorgaanbieder houdt. Misschien maakt uw gemeente afspraken met andere zorgaanbieders. Dan krijgt u vanaf 1 januari 2015 uw begeleiding, dagbesteding of kortdurend verblijf van een andere zorgaanbieder.

Wat is de overgangsregeling voor mensen met een indicatie voor beschermd wonen (ZZP-ggz-C)?

Indicaties voor beschermd wonen blijven 5 jaar geldig, tot 31 december 2019. Behalve wanneer de indicatie eerder afloopt. Dan geldt de overgangsregeling tot de einddatum van de indicatie.

Voor wie is de overgangsregeling?

De overgangsregeling geldt voor cliënten met een indicatiebesluit van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) voor begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf of beschermd wonen. Het indicatiebesluit moet dan wel op 1 januari 2015 nog geldig zijn.

Hoe en wanneer krijg ik informatie over de overgangsregeling?

Gemeenten informeren cliënten over de overgangsregeling. En wat dat betekent voor de ondersteuning vanaf 1 januari 2015.

Klachten en geschillen

Wat is het verschil tussen een klacht en een geschil?

Klachten gaan over de dienstverlening van de gemeente of een zorgaanbieder. Of over de manier waarop u aangesproken en behandeld wordt. Een geschil is een meningsverschil. U kunt het bijvoorbeeld oneens zijn met uw gemeente over wat u nodig heeft.

Wat moet ik doen als ik het niet eens ben met de beslissing van mijn gemeente?

U kunt een bezwaarschrift indienen. Dat betekent dat u een brief stuurt naar het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente. Deze brief heet een bezwaarschrift.

Hoe moet ik bezwaar maken?

Bezwaar maken doet u schriftelijk. Als u de brief met de beslissing van de gemeente heeft gekregen, heeft u zes weken om een bezwaarschrift te schrijven. In het bezwaarschrift schrijft u met welke beslissing u het niet eens bent. En u legt uit waarom u het er niet mee eens bent. Maak een kopie van de brief van de gemeente en stuur die mee. Dit voorkomt misverstanden. U ondertekent uw bezwaarschrift met uw handtekening. Dit moet u dus zelf doen! U stuurt uw brief aan het college van burgemeester en wethouders. In de brief die u krijgt van de gemeente, staat ook precies uitgelegd hoe u bezwaar kunt maken

Wat moet ik doen als ik het niet eens ben met de reactie van de gemeente op mijn bezwaarschrift?

Dan kunt u naar de rechter gaan.

Wat moet ik doen wanneer de ondersteuning van de gemeente niet helpt?

Dan kunt u dat bij het college van burgemeester en wethouders melden. Of bij de vertegenwoordiger van het college. Uw gemeente kan u vertellen wie de vertegenwoordiger is. U bespreekt met de vertegenwoordiger hoe de hulp kan worden aangepast. Het college zal een nieuw onderzoek laten doen naar wat u nodig heeft.

De gemeente heeft mijn aanvraag afgewezen omdat de hulp die ik vraag 'algemeen gebruikelijk' is. Wat bedoelen ze hiermee?

Een fiets is bijvoorbeeld een 'algemeen gebruikelijke' voorziening. De gemeente mag ervan uitgaan dat u de fiets zelf koopt. Vindt u dat de hulp die u aanvraagt niet algemeen gebruikelijk is? Dan kunt u bezwaar maken tegen de beslissing van uw gemeente.

Heeft de Wmo 2015 een klachtenregeling?

De Wmo 2015 gaat alleen in op klachten over de manier waarop zorgaanbieders u behandelen. Hierover zegt de wet dat de gemeente in de verordening eisen moet stellen aan de afhandeling van deze klachten.

Voor klachten over de gemeente(ambtenaren) zelf geldt de Algemene wet bestuursrecht. Op basis van deze wet kan een cliënt een klacht indienen bij de gemeente. Wikkelt de gemeente de klacht niet naar tevredenheid af? Dan kan de cliënt naar de ombudsman.

Kan ik een second opinion aanvragen?

Nee. Dat kan niet binnen de Wmo 2015. U kunt wel bezwaar maken tegen de beslissing van de gemeente. Daarvoor kunt u zelf advies vragen aan een andere persoon of partij.

De gemeente kan zelf bepalen hoe ze omgaat met geschillen en klachten. Bijvoorbeeld mediation of een ombudsfunctie. Dit komt niet in de plaats van de bezwaarprocedure. Als u het niet eens bent met de beslissing van de gemeente, kunt u altijd bezwaar maken.

In de Wmo 2015 is ook 'cliëntondersteuning' opgenomen. Een cliëntondersteuner kan helpen bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning in deze vorm is een algemene voorziening en is gratis. En daarom voor iedereen toegankelijk. Cliëntondersteuning kan dus ook een rol spelen in het oplossen van klachten en geschillen.